

NAUKA W SZKOLE MUZYCZNEJ – PRZEWODNIK DLA RODZICÓW

Szkoła muzyczna to szkoła wyjątkowa. To miejsce, gdzie dziecko rozpocznie wspaniałą przygodę z muzyką (głównie klasyczną), gdzie może rozwijać swoje muzyczne zainteresowania pod czujnym okiem specjalistów, a także wypracować szereg innych przydatnych umiejętności i cech wynikających z uprawiania muzyki. Szkoła muzyczna to miejsce, z którego czerpać można wiele korzyści, ale nauka wymaga od uczniów (oraz ich rodziców) zaangażowania, systematycznej pracy i wytrwałości.

REKRUTACJA

Znalezienie się na liście kandydatów przyjętych do szkoły muzycznej, to dla dziecka i jego rodziców radosne wydarzenie poprzedzone nadziejami, wątpliwościami, chwilami oczekiwań i emocji. To często pierwsza sytuacja, gdy dziecko konfrontuje swoje umiejętności z innymi, a dla rodzica to często pierwsza próba wspierania go w tym konkursowym doświadczeniu. Daje to przedsmak tego, co w szkole muzycznej będzie przez kilka lat chlebem powszednim.

Badanie przydatności to nic innego jak konkurs mający wskazać najlepszych kandydatów. Wnikliwie oceniane są ich predyspozycje, szczególnie te związane ze słuchem, poczuciem rytmu, pamięcią i warunkami psychofizycznymi. Co jednak oznacza pozytywny wynik badania, czy daje gwarancję sukcesu w nauce gry na instrumencie? Przyjęcie dziecka do szkoły muzycznej oznacza tylko i aż tyle, że jest ono zdolne do rozpoczęcia nauki w tego typu szkole, że na tym wstępnym etapie nie ma przeciwwskazań do takiego kształcenia. Cała reszta będzie zależeć od bardzo wielu okoliczności, bo dopiero z czasem okaże się w jakim zakresie i tempie będzie przebiegać rozwój uzdolnień.

Szczegółów dotyczących badania przydatności dowiesz się od pracowników szkoły.

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ

Jest ich oczywiście mnóstwo, najczęściej wymienia się:

- * nabywanie wiedzy o muzyce, jej wykonywanie, słuchanie, rozumienie i przeżywanie
 - * rozwijanie systematyczności, wytrwałości i samodzielności
 - * rozwijanie umiejętności gospodarowania czasem i organizowania własnej pracy
 - * poprawa pamięci i koncentracji
 - * korzystny wpływ na wydajność mózgu, kreatywność i twórcze myślenie
 - * pomoc w wyrażaniu emocji
 - * nauka opanowania tremy i radzenia sobie ze stresem
- i wiele, wiele innych.

Niestety nie działa to jak czarodziejski mechanizm. Sam fakt uczęszczania do szkoły nie sprawi, że uczeń otrzyma to wszystko w bonusie. Ucząc się należałoby cechy takie jak systematyczność, wytrwałość, pracowitość, wypracować, bo nie pojawią się one automatycznie. Nauka gry może być jednak świetną okazją do tego rodzaju doskonalenia i może dać wspaniałe rezultaty, gdy dziecko otrzyma też umiejętne wsparcie ze strony dorosłych – nauczycieli i rodziców.

Nauka w szkole muzycznej wymaga czasu i zaangażowania. Uczeń będzie musiał, w odróżnieniu od swoich rówieśników, zrezygnować z części atrakcji dzieciństwa na rzecz nauki gry. Dlatego bardzo ważne jest wsparcie dorosłych, by dziecko miało poczucie satysfakcji wynikającej z kontaktu z muzyką od samego początku nauki. Udana realizacja nawet najprostszych zadań może przynieść radość i rozbudzać zainteresowanie.

Czy warto? Oczywiście! Szkoła muzyczna to miejsce, gdzie może dojść do głosu dziecięca kreatywność i rozwijać się twórcze myślenie. Wyróżnia to ten typ szkół od szkolnictwa ogólnego. Mimo że tu także dokonuje się mierzenie jakości, też są sprawdziany, oceny itd., to fakt obcowania z materiałem artystycznym pozwala, by mogła dojść do głosu i rozwijać się u dzieci ich nieskrępowana wyobraźnia i naturalna, twórcza ciekawość.

SPECYFIKA NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Kołobrzegu to szkoła działająca w trybie tzw. popołudniowym. To znaczy, że zajęcia odbywają się w niej najczęściej po lekcjach uczniów w ich macierzystych szkołach, ale i czasem w sobotnie przedpołudnia. Ponieważ jest to placówka państwowa, to w kwestiach formalnych działa jak każda inna szkoła. Są więc dzienniki lekcyjne, programy nauczania (oparte w tym przypadku na rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dotyczącym podstaw programowych dla danego przedmiotu), są oceny, sprawdziany, przesłuchania i egzaminy. Warto o tym pamiętać, bo odróżnia to szkołę od placówek typu ognisko muzyczne czy prywatne szkoły nauki gry. Ponadto w szkole muzycznej uczymy się przede wszystkim grać i obcować z muzyką klasyczną.

Czynnikiem wyróżniającym szkoły muzyczne na tle innych typów szkół jest przede wszystkim **indywidualizacja nauczania**. Nauka trudnej i złożonej materii jaką jest muzyka oznacza konieczność indywidualnego podejścia do każdego ucznia – zrozumienia jego możliwości, osobowości, wrażliwości, potrzeb i wymaga odnalezienia sposobów skutecznego wspierania jego rozwoju.

Najważniejszą osobą, która dba o indywidualny rozwój ucznia w szkole jest **nauczyciel przedmiotu głównego** (czyli nauczyciel gry na wybranym instrumencie). Realizuje on swoje zajęcia w formie lekcji indywidualnych. Uczeń ma zatem możliwość obcowania z autorytetem – mistrzem już od pierwszych dni nauki w szkole, czerpania z jego wiedzy, umiejętności i doświadczeń. W ramach zajęć przedmiotu głównego nauczyciel dobiera materiał zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi swoich uczniów, wyznacza im cele rozwojowe, wspiera w ich realizacji, a także stanowi wsparcie w pokonywaniu napotkanych trudności.

W naszej szkole można uczyć się gry na następujących instrumentach:

- fortepian
- skrzypce
- wiolonczela
- kontrabas
- gitara klasyczna
- flet
- klarnet
- akordeon

Oprócz lekcji gry na wybranym instrumencie od samego początku nauki dzieci i młodzież uczestniczą także w zajęciach grupowych, które realizują przedmioty zwane ogólnomuzycznymi lub teoretycznymi. Są to:

* w cyklu 6-letnim

- 1) Kształcenie słuchu
- 2) Rytmika (a od 4. klasy audycje muzyczne)

* w cyklu 4-letnim

- 1) Kształcenie słuchu, a od drugiej klasy także
- 2) Audycje muzyczne

Uczniowie zapoznają się tu z podstawową, niezbędną wiedzą o muzyce, o jej zasadach, formach, kierunkach, stylach i twórcach. Zajęcia te to również okazja do zdobywania i doskonalenia bardzo ważnych umiejętności praktycznych, przydatnych w nauce gry na instrumencie. Przedmioty te pełnią rolę wspierającą i uzupełniającą zajęcia indywidualne.

Inne zajęcia praktyczne w szkole to chór lub zespół instrumentalny (trzy ostatnie lata nauki, najwcześniej od klasy drugiej) oraz dla uczniów, którzy wybrali instrument główny inny niż fortepian

a) fortepian dodatkowy (zajęcia indywidualne) i

b) zajęcia z akompaniатorem (z reguły nie obejmuje on także gitarzystów).

ROLA RODZICA

Rodzic pełni niezwykle ważną rolę w procesie edukacji muzycznej swojej pociechy. To rodzic, szczególnie w początkowym okresie nauki powinien uważnie obserwować rozwój swojego dziecka, monitorować jego postępy i przekazywać pedagogom swoje spostrzeżenia.

Najważniejszą kwestią wymagającą wsparcia ze strony rodziców jest domowe ćwiczenie gry na instrumencie, przy czym zaangażowanie rodzica dotyczy dwóch ważnych elementów z tym związanych:

1) inicjowania rozpoczęcia ćwiczenia

2) dbania o to, aby cechowało się ono odpowiednią jakością.

Uczeń musi stopniowo nauczyć się gospodarowania swoim czasem, organizacji obowiązków, oraz tego, jak ćwiczyć w odpowiedni sposób. Zanim rozwinie te umiejętności musi otrzymać od rodziców wsparcie w postaci jasnych wytycznych, które będą stanowić dla niego wzór kształtujący jego przyszłe nawyki. Dlatego to właśnie rodzic zwłaszcza na początkowym etapie nauki powinien sprawować kontrolę nad poprawną realizacją zadawanej pracy domowej i czuwać, by przebiegała ona w sposób określony przez pedagoga (i wcale nie trzeba do tego znać się na muzyce, wystarczy zaufać wskazówkom nauczyciela).

Współpraca rodziców z nauczycielami, szczególnie bliska relacja z nauczycielem przedmiotu głównego pozwala wspólnie wspierać i ułatwiać rozwój ucznia. Warto więc (zwłaszcza w początkowym okresie nauki) poświęcić na to swój czas, uczestniczyć w zajęciach z dzieckiem, być w kontakcie z nauczycielem.

PRACA WŁASNA UCZNIA

Największe talenty i wirtuozi poświęcili tysiące godzin na to, aby w pełni rozwinąć swój talent i osiągnąć mistrzostwo w swojej dziedzinie. Z grą na instrumencie jest trochę jak z uprawianiem sportu – bez treningu nie ma wyników. Nie da się rozwinąć praktycznych umiejętności artystycznych bez samodzielnej i regularnej pracy. Może to się wydać paradoksalne, ale rozwój umiejętności artystycznych ucznia szkoły muzycznej następuje w znaczącym stopniu nie w szkole, a w domu! Praca w domu jest niezbędna, by z sukcesem ukończyć naukę w szkole muzycznej I stopnia.

Podczas pracy w domu uczeń realizuje zalecenia, które otrzymał od nauczyciela na ostatniej lekcji, ćwiczy w ściśle określony sposób, poprawia elementy wymagające doskonalenia. Efekty prezentuje podczas kolejnej lekcji, kiedy to otrzymuje od pedagoga cały zestaw informacji zwrotnych: wskazówek, komentarzy, przykładów i ćwiczeń. Dzięki tej kompleksowej informacji uczeń dowiaduje się, czego się już nauczył oraz tego co i w jaki sposób musi w najbliższym czasie opanować. Im więcej czasu poświęca on na ćwiczenie i im bardziej regularnie to robi, tym szybciej

się rozwija. Tempo rozwoju i jego efekty zależą oczywiście od indywidualnych predyspozycji i możliwości ucznia.

Nauka w szkole muzycznej to wspaniałe doświadczenie i fantastyczna przygoda, z których można czerpać garściami. Nauka gry to zadanie wymagające i trudne, ale przynosi wiele korzyści i satysfakcji. Kto wie, może w naszych progach zagości kolejny Mozart? A może po prostu kształtujemy wrażliwych na sztukę młodych ludzi. Czy pragnieniem dziecka czy nastolatka jest stać się gwiazdą światowych scen muzycznych, czy zwyczajnie poznanie innej muzyki, niż ta, którą zwykle słucha w radiu czy ze smartfona, czy może po prostu chęć zmierzenia się z kolejnym wyzwaniem jakim jest gra na instrumencie – to miejsce jest do tego idealne!

Opracowała Justyna Tukajska na podstawie:

P. Dylewski, J. Mirkiewicz „Poradnik dla rodziców rozpoczynających naukę w szkołach muzycznych”, Warszawa 2014.